

Jeg tror, at Danmark overhovedet ikke bør indlade sig paa at tage Stilling mellem de to Partier deroppe. Danmark ønsker sikkert Island alt godt, ogsaa, at det i Forfatningssagen maa naa, hvad det med rette kan fordrø, at blive stillet paa samme Maade som Kanada, som de engelske selvstyrende Kolonier. Men hvis der er et Ønske derud over, tror jeg ærligt talt, at det ikke er i Islands egen Interesse. Jeg nævnede det, jeg ikke maatte omtale, udelukkende for at paapege, at jeg ikke ønsker nogen Fortolkning af vor Stilling til Island i den Retning, at Islands Forhold til os skulde være af en ren Personal-unions Art, det vilde sikkert hverken være til Gavn for Danmark eller Island. Islands Stilling til Danmark er forfatningsmæssigt den samme som de engelske selvstyrende Koloniers til Moderlandet — og alt, hvad der kan udvikles i den Retning, tror jeg, vi gerne ville gaa med til. Men samtidig maa vi holde paa, at Hans Majestæt Kongen regerer over Island alene i Kraft af, at han er Konge af Danmark.

Formanden: Jeg maa beklage, at det ærede Medlem vedblivende taler om Kongens Afgørelse.

Birck: Den ærede Formand maa tilgive mig, men Drøftelsen af Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade Hans Majestæt Kongen regerer over Island, om i Kraft af sin egen Ret som Hersker over Island, eller i Kraft af sin Stilling som Konge af Danmark, synes jeg ikke kan krænke det Hensyn, vi skyldte Kronen.

Formanden: Jeg beder det ærede Medlem om ikke at forsøge paa at indlade sig i Debat med Formanden.

Birck: Jeg skal ikke indlade mig i en Debat med Formanden, al den Stund det strider imod mine Anskuelse at gøre det.

Jeg ønsker til Slutning efter Opfordring at rette en Henvendelse til den højtærede Trafikminister. Den højtærede Trafikminister har jo i Sommer holdt en smuk Tale ved Brugsforeningernes Kongres. Der blev her udbragt en Skaal for ham, og han rejste sig da op og sagde nogle smukke Ord. At den højtærede Herre, der tidligere har været deres Konsulent og stadig er deres Ven, er til Stede og udtrykker sit personlige Venskab for dem, har jeg ikke det ringeste imod, det vilde være unaturligt andet. Men han sagde

tillige, at nu var den Tid forbi, hvor Brugsforeningerne arbejdede under Uvillie fra Myndighedernes Side. Jeg maa sige til den ærede Herre, at Myndighederne have aldrig været særlig uvillige imod Brugsforeningerne, have aldrig gjort dem noget ondt. Vi have tværtimod været saa elskværdige ved Skattelovene at tage mere Hensyn til dem, end f. Eks. den danske Handelsstand ønskede. Og naar den højtærede Minister tager Ordet ved denne Middag, optræder han ikke som den enkelte Mand, som en gammel Ven, nej, han kommer med hele Statens Magt og Fylde og siger: Her kommer selve den danske Stat, der er venligsindet overfor eder. Jeg skal i den Henseende minde den højtærede Minister om Historien om en berømt Violinist, Paganini, eller ogsaa var det en anden, som var inviteret til Middag og efter Middagen blev anmodet om at spille. Han undskyldte sig med at sige: Min Violin er ikke bedt med til Middag. Jeg vil opfordre den højtærede Minister, naar han kommer til Middag og man saa forlanger, at han skal tale, da at sige: Jeg har ikke Staten med, jeg er kun en ganske privat Mand. Jeg tror, at den højtærede Minister ved sine Udtalelser har skabt Uvillie og Følelse af Utryghed hos den danske Handelsstand. En Del af den sidder jo daarligt i det under Trykket af Aktieselskaber, Brugsforeninger og ogsaa under Trykket af egen Konkurrence, Stillingen er i Virkeligheden ikke god for den. Højre som Parti kan hverken tage Stilling for eller imod en økonomisk Bevægelse som Brugsforeningerne, hvor Medborgere slutte sig sammen til eget Gavn ved lovlige Midler, men hvilken Stilling man end indtager, maa man jo huske paa, at Middelstanden maa se paa Brugsforeninger, Aktieselskaber, Varehuse paa samme Maade som Arbejderne paa visse Maskiner i visse Fag, der kaste dem bort fra deres Stilling ud i Pjalteproletariatet. Under saadanne Forhold er det ret naturligt, at den Slags Udtalelser ikke skulde komme fra en Minister. Jeg har imidlertid analyseret disse Udtalelser, og jeg sagde til mig selv, da Ministeren lovede sin og Statens Medvirkning: Men hvad vil han da gøre? Han er jo Trafikminister og ikke Indenrigsminister, han kan kun give fri Rejser til Brugsforeningsmedlemmerne, og det kan han ikke en Gang, for der er vist for mange af dem. Trafikministeren kan alt-saa intet gøre. Jeg var snart klar paa, at det betød ikke saa meget, for naar den